

December, 2025

(Colonialism and Nationalism in India)

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

Part—I

ବିଭାଗ—I

1. Fill in the blanks :

10×1

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

- (a) ——— wrote the book *Hind Swaraj*.
———— ‘ହିନ୍ଦ୍ ସ୍ଵରାଜ୍’ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଥିଲେ ।
- (b) Indian National Army was formed by ——— during British India.
ବ୍ରିଟିଶ୍ ଭାରତ ସମୟରେ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ସେନା ——— ଦ୍ଵାରା ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ।
- (c) The All India Muslim League was established in the year ———.
ଅଖିଲ ଭାରତୀୟ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ——— ବର୍ଷରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ।
- (d) The Swaraj Party was established by ———.
ସ୍ଵରାଜ୍ ପାର୍ଟି ——— ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ।
- (e) In the year ——— Cripps Mission came to India.
———— ମସିହାରେ କ୍ରିପ୍ସ ମିଶନ୍ ଭାରତକୁ ଆସିଥିଲା ।
- (f) Arya Samaj was founded by ———.
ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ———ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା ।
- (g) ——— is known as Frontier Gandhi.
———— ସୀମାନ୍ତ ଗାନ୍ଧୀ ଭାବେ ପରିଚିତ ।
- (h) ——— wrote *Imperialism : the Highest Stage of Capitalism*.
‘ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ : ପୁଞ୍ଜିବାଦର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟାୟ’ ——— ଲେଖିଥିଲେ ।
- (i) Indigo Revolt stated in the year ———.
ନୀଳ ବିଦ୍ରୋହ ——— ବର୍ଷରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।
- (j) ——— refers to the end of colonial rule.
———— ଉପନିବେଶବାଦର ଶେଷକୁ ସୂଚାଏ ।

Part—II

ବିଭାଗ—II

2. Answer the following questions within 50 words each :

9×2

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

- (a) What is Colonialism?
ଉପନିବେଶବାଦ କ’ଣ?
- (b) What is Ryotwari System?
ରାୟତଦ୍ଵାରୀ ପ୍ରଣାଳୀ କ’ଣ?

- (c) Write a short note on Arya Samaj.
ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ଉପରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ ।
- (d) Write a note on Cripps Mission.
କ୍ରିପ୍ସ ମିଶନ ବିଷୟରେ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ ।
- (e) Write a note on Brahma Samaj.
ବ୍ରାହ୍ମୋ ସମାଜ ଉପରେ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ ।
- (f) What is Federal List?
ଫେଡେରାଲ୍ ତାଲିକା କ'ଣ?
- (g) What is Kheda Satyagraha?
ଖେଦା ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କ'ଣ?
- (h) What is Chauri Chaura incident?
ଚୌରିଚୌରା ଘଟଣା କ'ଣ?
- (i) What are the objectives of Social Reform Movement?
ସାମାଜିକ ସୁଧାର ଆନ୍ଦୋଳନର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?

Part—III

ବିଭାଗ—III

3. Answer *any eight* questions within 250 words each :
ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୨୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

8×5

- (a) What is Nationalism?
ଜାତୀୟତାବାଦ କ'ଣ?
- (b) What is the Marxist approach of colonialism?
ଉପନିବେଶବାଦର ମାର୍କ୍ସବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କ'ଣ?
- (c) What were the causes for the rise of the new middle class in India?
ଭାରତରେ ନୂତନ ମଧ୍ୟବର୍ଗର ଉଦୟର କାରଣଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
- (d) Why did British undermine the culture of India?
ବ୍ରିଟିଶମାନେ କାହିଁକି ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିଥିଲେ?
- (e) What was the role of Ambedkar in Anti-Caste Movement?
ଜାତିବାଦ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଭୂମିକା କ'ଣ?
- (f) Write a note on Jallianwala Bagh Massacre.
ଜାଲିଆନୱାଲା ବାଗ୍ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଉପରେ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ ।
- (g) Write a note on The Permanent Settlement Act of 1793.
୧୭୯୩ ମସିହାର ସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଆଇନ ଉପରେ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ ।
- (h) Define the nationalist approach to Indian Nationalism.
ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟତାବାଦ ପ୍ରତି ଜାତୀୟତାବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।
- (i) Write a note on formation of Indian National Congress.
ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସର ଗଠନ ବିଷୟରେ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ ।
- (j) Write a note on Gandhi and Non-Cooperation Movement.
ଗାନ୍ଧୀ ଏବଂ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ଉପରେ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ ।

4. Answer *any four* questions within 800 words each :

4×8

ଯେକୌଣସି ଚାଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୮୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ :

(a) What is colonialism? Discuss the liberalism perspectives on colonialism.

ଉପନିବେଶବାଦ କ'ଣ? ଉପନିବେଶବାଦ ପ୍ରତି ଉଦାରବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଆଲୋଚନା କର ।

(b) What were Colonial Ideology? What were its impacts on forest and agriculture during British Colonialism in India?

ଉପନିବେଶୀୟ ଧାରଣା କ'ଣ? ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ କାଳରେ ଏହାର ଜଙ୍ଗଲ ଓ କୃଷି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ଆଲୋଚନା କର ।

(c) What are the objectives of Socio-Religious Movement in India? Discuss the contribution of Brahma Samaj.

ଭାରତର ସାମାଜିକ-ଧାର୍ମିକ ଆନ୍ଦୋଳନର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କ'ଣ? ବ୍ରାହ୍ମୋ ସମାଜର ଅବଦାନ ଆଲୋଚନା କର ।

(d) Write an essay on Peasant Movement in India.

ଭାରତର କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଉପରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ଲେଖ ।

(e) Write an essay on the aims, programmes and achievements of Quit India Movement.

ଭାରତ ଛାଡ଼ ଆନ୍ଦୋଳନର ଲକ୍ଷ୍ୟ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ସଫଳତା ବିଷୟରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ଲେଖ ।

December, 2025
(International Relations)

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

Part—I

ବିଭାଗ—I

1. Fill in the blanks :

10×1

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

- (a) According to —— Theory, “International system is characterised by a struggle for power among self-interested states”.
—— ଡକ୍ଟର ଅନୁଯାୟୀ, “ସ୍ୱାର୍ଥପ୍ରାପ୍ତ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତି ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛନ୍ନୀକୃତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ” ।
- (b) *Politics Among Nations* was written by ——.
'ଜାତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରାଜନୀତି' ——ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲେଖାଯାଇଥିଲା ।
- (c) The headquarters of League of Nations was ——.
ଲିଗ୍ ଅଫ୍ ନେସନ୍ସର ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଥିଲା —— ।
- (d) According to —— the bourgeoisie exploit the proletariat, leading to class struggle.
—— ଅନୁସାରେ ବୁର୍ଜୁଆ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରୋଲେଟାରିଆଟ୍‌କୁ ଶୋଷଣ କରେ, ଯାହାର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ଶ୍ରେଣୀ ସଂଘର୍ଷ ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ ।
- (e) The USSR was dissolved in the year ——.
—— ବର୍ଷରେ ସୋଭିଏଟ୍ ସଂଘର ବିଲୋପ ହୋଇଥିଲା ।
- (f) —— said “War is to man what maternity is to woman”.
—— କହିଲା “ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ ଯାହା ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ମାତୃତ୍ୱ” ।
- (g) In the year —— the First World War began in Europe.
—— ମସିହାରେ ଯୁରୋପରେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।
- (h) The headquarters of International Court of Justice is at ——.
ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟାଳୟ —— ରେ ଅଛି ।
- (i) The United States entered the World War I in the year ——.
—— ମସିହାରେ ଆମେରିକା ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା ।
- (j) The last leader of the Soviet Union was ——.
ସୋଭିଏଟ୍ ୟୁନିୟନର ଶେଷ ନେତା —— ଥିଲେ ।

Part—II

ବିଭାଗ—II

2. Answer the following questions within 50 words each :

9×2

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

- (a) What is February Revolution?
ଫେବୃଆରୀ ବିପ୍ଳବ କ'ଣ?

- (b) What is Detente?
ଡିଟେଣ୍ଟେ କ'ଣ?
- (c) What do you mean by International Relations?
ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମ୍ପର୍କ କ'ଣ?
- (d) What is Treaty of Versailles?
ଭାର୍ସାୟଲ୍ ଟ୍ରିଟି କ'ଣ?
- (e) What is Fascism?
ଫାସିଜିମ୍ କ'ଣ?
- (f) What is primary aim of UNO ?
ଜାତିସଂଘର ପ୍ରାଥମିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଣ?
- (g) What is NATO ?
ନାଟୋ କ'ଣ?
- (h) What is G-77?
G-77 କ'ଣ?
- (i) What is Sovereignty?
ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ କ'ଣ?

Part—III

ବିଭାଗ—III

3. Answer *any eight* questions within 250 words each :

8×5

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୨୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ :

- (a) What are the features of globalization?
ବିଶ୍ୱୀକରଣର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
- (b) Discuss the Dependency Theory.
ନିର୍ଭରତା ତତ୍ତ୍ୱ (Dependency Theory) ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- (c) Discuss the composition and role of United Nations General Assembly.
ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ସାଧାରଣ ସଭା (United Nations General Assembly)ର ଗଠନ ଓ ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- (d) Discuss the main features of the Bolshevik Revolution.
ବୋଲ୍‌ଶେଭିକ୍ ବିପ୍ଳବର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- (e) What are the features of Sovereign Nation State?
ସାର୍ବଭୌମ ଜାତୀୟ ରାଜ୍ୟର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
- (f) What are the provisions of Treaty of Westphalia?
ୱେଷ୍ଟଫାଲିଆ ସନ୍ଧି (Treaty of Westphalia)ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
- (g) What are Hans J. Morgenthau's six principles of Classical Realism?
ହାନ୍‌ସ୍ ଜେ. ମର୍ଗେନଥାଉଙ୍କ ପାରମ୍ପରିକ ବାସ୍ତବବାଦ (Classical Realism)ର ଛଅଟି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କ'ଣ?
- (h) What is New International Economic Order?
ନୂତନ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କ'ଣ?
- (i) What are the core ideas of Liberalism?
ଉଦାରବାଦର ମୂଳ ଧାରଣାଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
- (j) Write five causes of World War I.
ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ପାଞ୍ଚଟି କାରଣ ଲେଖ ।

4. Answer *any four* questions within 800 words each :

4×8

ଯେକୌଣସି ଧର୍ତ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୮୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ :

(a) Discuss the nature and scope of International Relations.

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପରିସର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(b) What are the causes and consequences of World War II ?

ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର କାରଣ ଏବଂ ପରିଣାମ କ'ଣ ?

(c) Write an essay on the role of UNO in maintaining International Peace and Security.

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ UNO ର ଭୂମିକା ଉପରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ ।

(d) Discuss the rise of Nazism in Germany and the factors that contributed to its growth.

ଜାର୍ମାନୀରେ ନାଜିଜିନିଷର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଏହାର ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୋଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କର ।

(e) What do you understand by Cold War? Discuss the different phases of Cold War.

ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧ କ'ଣ ? ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

Dec,2025

Western Political Philosophy / ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ରାଜନୈତିକ ଦର୍ଶନ

+3 3rd Semester (2025) / ୩ୟ ସେମିଷ୍ଟାର (୨୦୨୫)

Part-I / ଭାଗ- I

1. Answer all the following questions by selecting the correct option.

(10x1=10)

ସଠିକ୍ ବିକଳ୍ପ ଚୟନ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଦିଅ।

(10x1=10)

a) Which of the following book is not written by Plato?

I. The Republic II. The Statesman III. The Laws IV. The Politics

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ପ୍ଲାଟୋ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ନୁହେଁ?

I. ଦ ରିପବ୍ଲିକ୍ II. ଦ ଷ୍ଟେଟ୍ସମ୍ୟାନ୍ III. ଦ ଲଜ୍ IV. ଦ ପଲିଟିକ୍ସ

b) According to Aristotle what is the corrupt form government by the rich?

I. Monarchy II. Oligarchy III. Polity IV. Aristocracy

ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଧନୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ସରକାର କ'ଣ?

I. ରାଜତନ୍ତ୍ର II. ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା III. ଲୋକତନ୍ତ୍ର IV. ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତବାଦ

c) Who said: "Man is born free, but everywhere he is in a chains"?

I. Rousseau II. Marx III. Plato IV. Bodin

"ମନୁଷ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ଜନ୍ମ ନେଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ସବୁଠାରେ ସେ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ବନ୍ଦୀ" — ଏହି ଉକ୍ତିଟି କାହାର?

I. ରୁଷୋ II. ମାର୍କ୍ସ III. ପ୍ଲାଟୋ IV. ବୋଦିନ୍

d) "Covenant, without the sword, are but words and of no strength to secure a man at all" is a famous quote by: I. T H Green II. John Locke III. J. J. Rousseau IV. Thomas Hobbes

"କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଖଞ୍ଜ ବିନା, କେବଳ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଶକ୍ତି ନାହିଁ" "ଏହା ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉକ୍ତି: I. ଟି

ଏଚ୍ ଗ୍ରୀନ୍ II. ଜନ୍ ଲକ୍ III. ଜେ ଜେ ରୁଷୋ IV. ଥୋମାସ୍ ହବସ୍

e) According to John Locke which are the three natural rights?

I. Liberty, Equality, Justice II. Liberty, Fraternity, Equality

III. Life, Liberty, Property IV. Justice, Equality, Property

ଜନ୍ ଲକ୍ କ ଅନୁଯାୟୀ ତିନୋଟି ପ୍ରାକୃତିକ ଅଧିକାର କ'ଣ?

I. ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା, ସମାନତା, ନ୍ୟାୟ II. ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା, ଭ୍ରାତୃଭାବ, ସମାନତା

III. ଜୀବନ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା, ସମ୍ପତ୍ତି IV. ନ୍ୟାୟ, ସମାନତା, ସମ୍ପତ୍ତି

f) Which of the following is not true of Machiavelli's political philosophy?

I. Sovereign state II. Secular State III. Powerful state IV. Limited government

ମାକିଆଭେଲିଙ୍କ ରାଜନୈତିକ ଦର୍ଶନ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ଉକ୍ତିଟି ସତ୍ୟ ନୁହେଁ

I. ସାର୍ବଭୌମ ରାଷ୍ଟ୍ର II. ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ର III. ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ର IV. ସୀମିତ ସରକାର

g) What is the meaning of the Latin phrase 'Vox populi, Vox dei'?

I. The more, the merrier

II. Voice of people is the voice of God

III. Man proposes, but God disposes

IV. Population explosion is a serious threat to humanity

ଛ) ଲାଟିନ୍ ବାକ୍ୟାଂଶ “ଉକ୍ତ ପୋପୁଲାଇ ଉକ୍ତ ଡି” ର ଅର୍ଥ କ’ଣ?

I. ଯେତେ ଅଧିକ, ତେତେ ଆନନ୍ଦଦାୟକ

II. ଲୋକଙ୍କ ସ୍ଵର ହେଉଛି ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ସ୍ଵର

III. ମଣିଷ ପ୍ରକୃତ ଦିବ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ଭଗବାନ ନିଷ୍ଠି ନେଇଥାନ୍ତି

IV. ଜନସଂଖ୍ୟା ବିସ୍ଫୋରଣ ମାନବଜାତି ପାଇଁ ଗମ୍ଭୀର ସଙ୍କଟ

h) Which of the following pair is wrongly matched?

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୋଡ଼ି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଭୁଲ ଭାବରେ ମେଳ ଖାଉଛି?

I. Leviathan – Hobbes ଲେଭିଆଥାନ – ହବସ

II. Subjection of Women – Wollstonecraft ସର୍ବଜେକ୍ସନ ଅଫ୍ ୱମ୍ୟାନ – ୱୋଲଷ୍ଟୋନକ୍ରାଫ୍ଟ

III. The Emile – Rousseau ଏମିଲ – ରୁଷୋ

IV. Allegory of Cave – Aristotle ଆଲେଗୋରୀ ଅଫ୍ କେଭ୍ – ଆରିଷ୍ଟୋଟଲ୍

i) Who supported the idea of proportional equality and distributive justice?

I. Aristotle II. Rousseau III. Hobbes IV. Marx

ଅନୁପାତକ ସମାନତା ଓ ବଣ୍ଟନାତ୍ମକ ନ୍ୟାୟ ଧାରଣାକୁ କିଏ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ?

I. ଆରିଷ୍ଟୋଟଲ୍ II. ରୁଷୋ III. ହବସ IV. ମାର୍କ୍ସ

j) Who said, “Nature has placed mankind under the governance of two sovereign masters, pain and pleasure”? I. Bentham II. Mill III. Green IV. Burke

ପ୍ରକୃତି ମାନବଜାତିକୁ ଦୁଇଟି ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଶାସକ “ଦୁଃଖ ଓ ଖୁସି” ଆଧୀନରେ ରଖୁଛି — ଏହି ଉକ୍ତି କାହାର?

I. ବେଞ୍ଚାମ II. ମିଲ୍ III. ଗ୍ରୀନ IV. ବର୍କ

Part-II/ ଭାଗ- II

2. Answer the following questions within 50 words.

(9x2=18)

a) Describe Plato’s concept justice in the Republic. ‘ରିପବ୍ଲିକ୍’ ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ଲାଟୋଙ୍କର ନ୍ୟାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରଣା ଦିଅ

b) According to Hobbes what was the ‘state of nature’ like?

ହବସଙ୍କ “ପ୍ରକୃତି ରାଜ୍ୟ” ର ଅବସ୍ଥା କିପରି ଥିଲା?

c) Write briefly Locke’s views on Natural Rights? ପ୍ରାକୃତିକ ଅଧିକାର ଉପରେ ଲକ୍’ଙ୍କ ମତାମତକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ?

d) Write the elements of pain and pleasure identified by Bentham?

ବେଞ୍ଚାମଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଚିହ୍ନିତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଆନନ୍ଦର ଉପାଦାନ ଲେଖ?

e) According to Machiavelli why it is essential for the ruler to combine the traits of Lion and Fox?

ମାକିଆଭେଲିଙ୍କ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ଶାସକ ଉଭୟ ସିଂହ ଏବଂ ଶୁଗାଳର ଭୂମିକା କାହିଁକି ଏକତ୍ର କରିବା ଜରୁରୀ?

f) According to Mill, what is the primary role of representative democracy?

ମିଲ୍’ଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତିନିଧୀ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଥମିକ ଭୂମିକା କ’ଣ?

g) What is popular sovereignty of Rousseau? ରୁଷୋଙ୍କର ଲୋକପ୍ରିୟ ସାର୍ବଭୌମତ୍ଵ କ’ଣ?

h) Give an account of Aristotle’s classification of government.

ଆରିଷ୍ଟୋଟଲ୍ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସରକାର ର ପ୍ରକାରଭେଦ ଉପରେ ଲେଖ ।

i) Why Aristotle defended slavery? ଆରିଷ୍ଟୋଟଲ୍ ଦାସତ୍ଵକୁ କାହିଁକି ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ?

Part-III / ଭାଗ- III

3. Answer any eight questions within 250 words.

(8x5=40)

a) Aristotle’s views on citizenship ନାଗରିକତା ଉପରେ ଆରିଷ୍ଟୋଟଲ୍ଙ୍କ ମତ

- b) “Plato was the first fascist” – comment “ପ୍ଲାଟୋ ପ୍ରଥମ ଫାସିବାଦୀ ଅଟନ୍ତି” – ଚିନ୍ତଣ ଦିଅ
- c) Machiavelli was the first modern political thinker ମାକିଆଭେଲି ପ୍ରଥମ ଆଧୁନିକ ରାଜନୈତିକ ଚିନ୍ତକ ଥିଲେ।
- d) The Felicific Calculus ଫେଲିସିଫିକ୍ କାଲକୁଲସ୍
- e) Rousseau on Social Contract ସାମାଜିକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଉପରେ ରୁଷୋଙ୍କ ମତାମତ ଦିଅ
- f) Locke’s State of Nature ଲକଙ୍କ ର ପ୍ରକୃତି ରାଜ୍ୟ
- g) What is utilitarianism? ଉପଯୋଗୀତାବାଦ କ’ଣ?
- h) Plato’s system of education is neither inclusive nor exhaustive – comment ପ୍ଲାଟୋଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଗତମୂଳକ କିମ୍ବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ – ନିଜ ଚିନ୍ତଣୀ ରଖ
- i) Aristotle’s views on Revolution ବିପ୍ଳବ ଉପରେ ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ମତ ଦିଅ
- j) Hobbes views on ‘human nature’ ହବସଙ୍କ “ମାନବ ସ୍ୱଭାବ” ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ

Part-IV / ଭାଗ- IV

4. Answer **any four** questions within 500 words. **(4x8=32)**

- a) Explain Plato’s theory of justice and its relations to his ideal state.
ପ୍ଲାଟୋଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ରାଜ୍ୟ ସହିତ ଏହାର ସମ୍ପର୍କକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର।
- b) Make a critical estimate of Hobbes’s Social Contract.
ହବସଙ୍କ ସାମାଜିକ ଚୁକ୍ତି ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର।
- c) “Mill is the prophet of empty liberty” - critically examine the view?
ମିଲ୍ ଶୂନ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନତାର ପ୍ରବଚକ” – ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ପରିକ୍ଷଣ କର।
- d) Machiavelli is neither moral nor immoral but amoral - explain in the context of his statecraft?
“ମାକିଆଭେଲି ନା ନୀତିପରାୟଣ ନା ଅନୀତିପରାୟଣ, କିନ୍ତୁ ନୀତିହୀନ” – ତାଙ୍କର ରାଷ୍ଟ୍ର କୌଶଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆଧାରରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର?
- e) Write an essay on the General Will of Rousseau. ରୁଷୋଙ୍କର ସାଧାରଣ ଇଚ୍ଛା ଉପରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ।

Dec,2025

INTRODUCTION TO CONSTITUTION OF INDIA

Full Marks:80 Time: 3 Hours

Part-I

Fill in the Blanks (All are compulsory)

10x1=10

1. _____ Mission formally accepted the demand for the establishment of a Constituent Assembly for making a constitution for India.

_____ ମିଶନ ଭାରତ ପାଇଁ ସଂବିଧାନ ରଚନା କରିବାକୁ ସଂବିଧାନ ସଭା ଗଠନର ଦାବିକୁ ଔପଚାରିକ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

2. _____ constitutional amendment Act has amended the preamble of India.

_____ ସଂବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଭାରତର ପ୍ରସ୍ତାବନାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଛି ।

3. _____ is the head of State Council of Minister.

_____ ରାଜ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରପରିଷଦର ମୁଖ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

4. Abolition of untouchability deals with article _____ .

ଅଛୁତାଚାର ଉଚ୍ଛେଦ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଧାରା _____ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ।

5. _____ is the soul of the chapter of Fundamental Rights.

_____ ମୂଳ ଅଧିକାର ଅଧ୍ୟାୟର ଆତ୍ମା ଅଟେ ।

6. There are _____ Fundamental Duties in Indian constitution.

ଭାରତୀୟ ସଂବିଧାନରେ _____ ମୂଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି ।

7. _____ presides over the joint sitting of Union parliament.

_____ କେନ୍ଦ୍ର ସଂସଦର ସଂଯୁକ୍ତ ଅଧିବେଶନକୁ ଅଧିକାର କରନ୍ତି ।

8. Article _____ describes India as a Union of States.

ଧାରା _____ ଭାରତକୁ ରାଜ୍ୟସମୂହର ସଂଘ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ।

9. Members of Rajya Sabha are elected for _____ years.

ରାଜ୍ୟସଭାର ସଦସ୍ୟମାନେ _____ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।

10. _____ appoints the Chief Justice of India.

_____ ଭାରତର ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ।

Part-II

Answer all the questions within 50 words maximum

9x2=18

1. What is a constitution? ସଂବିଧାନ କ'ଣ?

2. What is Equality before Law? ଆଇନ ଆଗରେ ସମାନ କ'ଣ?"

3. What is Question Hour? ପ୍ରଶ୍ନ କାଳ କ'ଣ?

4. Write two legislative power of the president of India.

ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦୁଇଟି ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତା ଲେଖ ।

5. What is Habeas Corpus? ହେବିୟସ୍ କର୍ପସ୍ କ'ଣ?

6. What is Judicial Review? ନ୍ୟାୟିକ ପୁନରାବଲୋକନ କ'ଣ?

7. Write two Fundamental Duties. ଦୁଇଟି ମୂଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲେଖ ।

8. Write two functions of Election Commission of India.

ଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନର ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖ ।

9. Who takes the oath of the President of India?

ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଶପଥ କିଏ ନେଇଥାନ୍ତି?

Part-III

Answer any 8 questions within 250 words maximum

8x5=40

1. Write a note on Inter-State Council.

ଅନ୍ତର-ରାଜ୍ୟ ପରିଷଦ I

2. Write about Article 19.

ଧାରା ୧୯ ବିଷୟରେ ଲେଖ I

3. Write about Constitutional Remedies.

ସଂବିଧାନିକ ପ୍ରତିକାର ବିଷୟରେ ଲେଖ I

4. Write four Socialistic Directive Principles.

ଚାରିଟି ସମାଜବାଦୀ ନୀତିନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଡବ୍ଲୁ ଲେଖ I

5. Write four differences between Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy.

ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମୂଳକ ରାଷ୍ଟ୍ର ନୀତି ମଧ୍ୟରେ ଚାରିଟି ପାର୍ଥକ୍ୟ I

6. Indicate the Financial Power of State Legislature.

ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା I

7. Describe the Legislative power of the President of India.

ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତା I

8. Differences between Cabinet Minister and Council of Minister.

କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ I

9. Indicate the Power and functions of the Election Commission of India.

ଭାରତ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗର କ୍ଷମତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ I

10. Describe the Functions of NITI Aayog.

ନୀତି ଆୟୋଗର କାର୍ଯ୍ୟ I

Part-IV

Answer **any four** questions within 800 words maximum

4x8=32

1. Explain the Fundamental Rights of Indian Constitution.

ଭାରତୀୟ ସଂବିଧାନର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର I

2. Write the power and functions of Union Parliament of India.

ଭାରତୀୟ ସଂସଦ ର କ୍ଷମତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର I

3. Describe the Legislative Relation between Centre and State.

କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ସଂପର୍କ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର I

4. Explain the power and functions of the Governor of state.

ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କର କ୍ଷମତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର I

5. Explain the Jurisdiction of High Court.

ହାଇକୋର୍ଟର କ୍ଷମତା ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର I

DECEMBER, 2025

HUMAN RIGHTS

Full Mark - 100

Time -3 Hours

Answer as per instructions.

Figures in the right-hand margin indicates marks

Part-I

1. Write a very short- one-word / one-sentence question **10x1=10**

- When was the Universal Declaration of Human Rights adopted?
ସାର୍ବଜନୀନ ମାନବ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କେବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା?
- How many articles are there in the UDHR? UDHR ରେ କେତେ ଅନୁଲେଖ ଅଛି?
- What does ICCPR stand for? ICCPR ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମ କଣ?
- Who heads the NHRC? NHRC ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କିଏ?
- Magna Carta was signed in which year? ମାଗ୍ନା କାର୍ଟା କେବେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା?
- When did the UN adopt the two major Human Rights Covenants (ICCPR & ICESCR)?
UN କେବେ ICCPR ଏବଂ ICESCR କେବେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା?
- When was the Vienna World Conference on Human Rights held?
ଭିଏନା ମାନବ ଅଧିକାର ସମ୍ମେଳନ କେବେ ହୋଇଥିଲା?
- When did Human Rights Day start being celebrated?
ମାନବ ଅଧିକାର ଦିବସ ପାଳନ କେବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା?
- When was the UNHRC (United Nations Human Rights Council) established?
UNHRC କେବେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା?
- When was the NHRC of India established? ଭାରତର NHRC କେବେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା?

Part-II

2. Answer the following questions in maximum 50 words **9x2=18**

- What are Human Rights? ମାନବ ଅଧିକାର କଣ?
- What is meant by 'Rights'? 'ଅଧିକାର' କହିଲେ କଣ ବୁଝାଯାଏ?
- Write any one theory of Human Rights. ମାନବ ଅଧିକାରର ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କହ ।
- What is Natural Rights Theory? ପ୍ରାକୃତିକ ଅଧିକାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଣ?
- What is ICCPR? ICCPR କଣ?
- Name one contemporary human rights issue. ଗୋଟିଏ ଆଧୁନିକ ମାନବ ଅଧିକାର ସମସ୍ୟା କହ ।
- What is the main purpose of Human Rights? ମାନବ ଅଧିକାରର ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ?
- What is the meaning of 'Right to Equality'? 'ସମାନତାର ଅଧିକାର' ର ଅର୍ଥ କ'ଣ?
- What is the importance of Human Dignity? ମାନବୀୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଗୁରୁତ୍ୱ କ'ଣ?

Part-III

3. Answer any 8 questions out of the 10 from following with maximum 250 words. **8x5=40**

- Discuss the meaning, nature, and significance of Human Rights.
ମାନବ ଅଧିକାରର ଅର୍ଥ, ସ୍ୱଭାବ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବିସ୍ତାରିତ ଭାବେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ ।
- Evaluate the importance of the UDHR in the protection of global human rights.
ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ମାନବ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷାରେ UDHR ର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରନ୍ତୁ ।

- c. Analyze the major challenges to human rights including atrocities against women, children, minorities, and marginalized groups. ନାରୀ, ଶିଶୁ, ଅଳ୍ପସଂଖ୍ୟକ ଏବଂ ବଞ୍ଚିତ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କ ଉପରେ ହେଉଥିବା ଅତ୍ୟାଚାର ସହିତ ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ମୁଖ୍ୟ ମାନବ ଅଧିକାର ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରନ୍ତୁ।
- d. Describe the Indian framework for Human Rights protection. ଭାରତରେ ମାନବ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ ସଂବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତୁ।
- e. Evaluate the impact of globalization on human rights with reference to labour rights, digital rights, and environmental rights. ଶ୍ରମ ଅଧିକାର, ଡିଜିଟାଲ୍ ଅଧିକାର ଏବଂ ପରିବେଶ ଅଧିକାରକୁ ଉଦାହରଣ ହିସାବରେ ନେଇ, ଗ୍ଲୋବାଲାଇଜେଶନର ମାନବ ଅଧିକାର ଉପରେ ପ୍ରଭାବକୁ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରନ୍ତୁ।
- f. Explain the problem of forced migration and refugee crises. How do human rights laws address the protection of refugees? ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜନସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଓ ଶରଣାର୍ଥୀ ସଙ୍କଟକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତୁ। ମାନବ ଅଧିକାର କାନୁନଗୁଡ଼ିକ କିପରି ଶରଣାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରେ?
- g. Discuss the various forms of custodial violence and war crimes. Suggest measures to prevent such human rights violations. ହିରାସତୀୟ ହିଂସା ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧାପରାଧର ବିଭିନ୍ନ ରୂପକୁ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ। ଏପରି ମାନବ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ସୂଚନା କରନ୍ତୁ।
- h. Evaluate the role of judicial activism in strengthening human rights protection in India. ଭାରତରେ ନ୍ୟାୟିକ ସକ୍ରିୟତା (Judicial Activism) ମାନବ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷାକୁ କିପରି ସୁଦୃଢ଼ କରିଛି?
- i. Discuss the relationship between state sovereignty and human rights. How do global human rights organisations influence state behaviour? ରାଷ୍ଟ୍ର ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ ଓ ମାନବ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କକୁ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ। ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ମାନବ ଅଧିକାର ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ କିପରି ରାଷ୍ଟ୍ରର ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରନ୍ତି?
- j. What is child right? Discuss the challenges to protect it. ଶିଶୁ ଅଧିକାର କ'ଣ? ଶିଶୁ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷାର ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରନ୍ତୁ।

Part-IV

4. Answer any 4 questions with maximum 800 words.

4x8 = 32

1. Explain the meaning, nature, and significance of Human Rights. Trace the historical evolution of Human Rights from ancient to modern times. ମାନବ ଅଧିକାରର ଅର୍ଥ, ସ୍ୱଭାବ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତୁ। ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଆଧୁନିକ ଯୁଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନବ ଅଧିକାରର ଐତିହାସିକ ପରିଣତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ।
2. What is the Universal Declaration of Human Rights (UDHR)? Discuss its features, significance, and global impact. ମାନବ ଅଧିକାରର ଘୋଷଣାପତ୍ର (UDHR) କ'ଣ? ଏହାର ବିଶେଷତା, ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ବିଶ୍ୱସ୍ତର ପ୍ରଭାବକୁ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ।
3. Examine the causes and consequences of forced migration and refugee crises. How are refugees protected under international human rights laws? ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜନସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଓ ଶରଣାର୍ଥୀ ସଙ୍କଟର କାରଣ ଓ ପରିଣାମକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତୁ। ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନବ ଅଧିକାର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ କିପରି ସୁରକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ?
4. Discuss the human rights issues faced by SCs, STs, women, children, minorities, and differently-abled persons in India. ଭାରତରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ନାରୀ, ଶିଶୁ, ଅଳ୍ପସଂଖ୍ୟକ ଏବଂ ଭିନ୍ନକ୍ଷମା ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ମାନବ ଅଧିକାର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ।
5. Write a note on the role of NHRC and SHRC in the protection of human rights in India. What are the major limitations they face? ଭାରତରେ NHRC ଓ SHRC ର ମାନବ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷାରେ ଭୂମିକା ଉପରେ ଟୀକା ଲେଖନ୍ତୁ। ସେମାନେ ସାମ୍ନା ଦେଉଥିବା ପ୍ରମୁଖ ସୀମାବଦ୍ଧଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
